

1. Totstandkoming omgevingsvisie De Noordhoek

Om tot een duidelijke visie te komen is het eerst goed om te weten wat hier onder het woord visie wordt verstaan:

Een visie is een algemene voorstelling van de toekomst. Het geeft aan waarvoor mensen met een gezamenlijk doel willen gaan, wat hun toekomstdroom is. Omdat een visie over zaken gaat die in de toekomst eventueel kunnen plaatsvinden kan een visie regelmatig bijgesteld worden.

Tijdens één van de eerste wijkbijeenkomsten is er een stappenplan opgesteld hoe deze visie te bereiken. **Zie bijlage 1.**

Dit stappenplan is de leidraad geweest om te komen tot deze Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Wijk De Noordhoek heeft zijn Omgevingsplan/Omgevingsvisie opgebouwd in 2 fases:

1. De fase 2021-2025, de onderzoekingsfase waarin proefballonetjes, experimenten, etc. zullen plaatsvinden. Dit om te kijken of er ideeën en zijn die aanslaan, die ons verder helpen om ons einddoel 2040 te behalen. Tevens zal er regelmatig gecommuniceerd worden met de wijkbewoners om zo begrip en mede-eigenaarschap te kweken. Elkaar informeren is nodig om deze visie te realiseren. Het besef dat we dit samen moeten doen is enorm belangrijk!
2. De fase 2025-2040, de realiseerfase waarin we daadwerkelijk gaan werken om de visie te realiseren. Dit zal in kleine stapjes gaan, maar wel vanuit de wetenschap dat wijkgenoten begrijpen wat de achterliggende redenen zijn en waar we in 2040 willen eindigen.

2. Kenmerken wijk De Noordhoek

De Noordhoek is gelegen tegen het centrum van Tilburg en wordt begrensd door het spoor, Ringbaan West, Bredaseweg en de Noordhoekring. Het is een dichtbebouwde wijk, met vooral rijtjeshuizen die gebouwd zijn in de eerste helft van de twintigste eeuw, waar ruim 3200 huishoudens op ruwweg een oppervlakte van 1 km² wonen. De laatste jaren worden nieuwbouw/renovatieprojecten steeds meer appartementen in de vorm van hoogbouw die dan ook de bewoningsdichtheid verklaren. Bij deze projecten is parkeren op eigen grond verplicht. Ondanks de centrale ligging in een stad van ruim 220.000 inwoners wordt het 'dorpse karakter' in de wijk geroemd. Men kent elkaar, helpt elkaar, zorgt voor elkaar en is daar trots op.

De Noordhoek is 'versteend'. Vrijwel ieder plekje is bebouwd. Smalle straten volgepakt met auto's. Hierdoor is het groen ondervertegenwoordigd en is De Noordhoek/Bomenbuurt de minst groene wijk van Tilburg. Hittestress, afname woongenot, minder kleur, verwaarlozing leefomgeving, vervuiling, ervaren van troosteloosheid/depressie door het vele grijs zijn allen het gevolg van te weinig groen om je heen.

De wijk vergrijsst, maar heeft ook een sterke aantrekkingskracht voor jongeren en jonge gezinnen. Faciliteiten voor beide leeftijdsgroepen zijn onvoldoende aanwezig. Hierdoor blijven ouderen en kinderen binnen, terwijl buiten de wereld is. Voor beide groepen dreigt dan ook een motorische achterstand ten opzichte van hun leeftijd. Waarbij voor de ouderen nog extra dreigt dat zij zich terugtrekken en thuis verkommeren.

Door de tijd heen zijn vele kleine zelfstandigen verdwenen. Diegene die er nog zijn ervaren de buurt als trouw, gezellig en genegen om bewust de buurtzelfstandige te bezoeken. Wel zijn er veel zzp'ers actief. In allerlei sectoren. Dit maakt de wijk divers en haalt ook veel mensen overdag onze wijk binnen. Milieuvervuilende bedrijven zijn vrijwel geheel verdwenen.

De inwoners van De Noordhoek zijn betrokken, staan open voor verandering en hebben het beste voor met hun wijk. Het wijkcentrum In De Boomtak ligt centraal en is dan ook een ontmoetingsplaats voor velen. Er zijn meerdere buurtapps waarmee men elkaar op de hoogte houdt, buurtpreventie en positieve sociale controle. Tevens worden er regelmatig activiteiten ontplooid waarbij de bedoeling is om iedereen bij iedereen te betrekken.

Kortom kansen om het door buurtbewoners gemaakte Omgevingsplan een kans van slagen te geven.

3. Bewonersparticipatie

De Noordhoek wordt wel eens omschreven als een dorp binnen de stad. Kenmerkend voor de Noordhoek is in elk geval dat veel bewoners lang in de wijk wonen, elkaar kennen en, zoals hierboven ook al gesteld, betrokken zijn bij de wijk.

Binnen de Noordhoek zetten ruim 80 vrijwilligers zich vanuit de wijkraad of het wijkgebouw ('In de Boomtak') in voor de wijk. Deze vrijwilligers zijn, soms maandelijks, soms wekelijks en zelfs soms dagelijks, bezig om te zorgen dat de Noordhoek een fijne wijk is om in te wonen.

Dat dit lukt bewijst het feit dat behalve deze 'vaste' vrijwilligers veel bewoners bereid zijn om zich in te zetten voor hun leefomgeving. Hierbij kan worden gedacht aan het beheer en onderhoud van de Kloostertuin, het opknappen van het Lindeplein, het schoonhouden van de omgeving. Maar zeker ook aan de bewoners die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van deze omgevingsvisie.

Maar bewonersparticipatie moet meer kunnen zijn (of juist iets anders zijn) dan je straatje schoon houden. Het moet ook kunnen betekenen dat je als bewoner invloed hebt hoe de straat eruit ziet en gebruikt wordt. Hiervoor is een goede structuur van overleg en inspraakmogelijkheid van de bewoners nodig. Hoe deze bewonersparticipatie het beste vorm gegeven kan worden moet nog worden uitgewerkt. Hierbij moet er dan op worden gelet dat sociale ongelijkheid niet in de hand wordt gespeeld. In een recent proefschrift wordt geconcludeerd dat dit laatste dikwijls het geval is. Door Michiel Stapper wordt gesteld: 'Hoogopgeleide mensen drukken zich beter uit, worden beter begrepen door ambtenaren en consultants, en krijgen hun doelen beter voor elkaar. De minder bevoorrechte buurtbewoners trekken daardoor vaker aan het kortste eind en krijgen niet hun zin. Dat leidt tot een vergroting van sociale ongelijkheid.' *

'De Omgevingswet wil dat ontwikkelaars gaan onderhandelen met buurtbewoners. Dat onderhandelen is niet voor iedereen weggelegd. Ontwikkelaars hebben daar fulltime de tijd voor, terwijl buurtbewoners dat in hun vrije tijd, voor de hobby, moeten doen. Dat gaat zorgen voor meer ongelijkheid in Nederland.' *

Wat ook in deze fase tot vertroebeling kan leiden, volgens Michiel Stapper in hetzelfde artikel, is het feit dat inspraakprocedures en participatieprocessen niet altijd werken in het voordeel van alle buurtbewoners. Gemeenten en ontwikkelaars sluiten binnenkamers contracten voordat er publieke processen worden georganiseerd. Dit ondermijnt democratische processen. *

Het zou bijzonder bitter zijn als dit daadwerkelijk plaatsvindt. De essentie van bewonersparticipatie komt dan zwaar onder druk te staan. Het vertrouwen dat communicatie helder en in alle eerlijkheid toegepast wordt is de basis van ieder samenwerkingsmodel en zeker van deze.

Hierdoor is het erg belangrijk om inwoners, ondernemers en andere belanghebbende partijen in een vroeg stadium mee te laten denken en mee te laten praten over de invulling van hun leefomgeving.

Zaken waar extra aandacht aan geschonken kan worden, zijn:

- Wijkbewoners attent maken op hun rechten en plichten aangaande burgerparticipatie;
- Gevoel van betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de (directe)leefomgeving (nog) meer vergroten;
- Het doorlopen van een goede Omgevingsdialoog. D.w.z. Hoor en wederhoor met een goede verslaglegging aan de voorkant van een straat/buurt/wijkontwikkeling en een gezamenlijk gedragen realistische uitkomst;
- Wijkbewoners bewust maken dat burgerinitiatieven er zijn om hun (directe)leefomgeving te verrijken. Hun woon- en leefgenot als gemeenschap te vergroten;

- Klankbordgroepleden mogen in het hier voorgenoemde gidsen zijn, maar medewijkbewoners moeten leren om zelfstandig binnen de Omgevingswet te kunnen handelen.

* *Bron: Michiel Stapper, Buurtbewoners lang niet altijd gebaat bij participatie, kennisplatform Biind, 10 december 2020*

4. Omgevingsvisie De Noordhoek

Wijk “De Noordhoek” heeft passie voor leefbaarheid, verbondenheid en sociaal welzijn en gelooft in de verbindende kracht van deze disciplines, die mens en samenleving versterken. Dit houdt in dat wij gaan voor een leefbare, gezonde, groene en duurzame wijk waarin de huidige bewoners, maar ook onze kinderen en toekomstige medewijkbewoners, kunnen opgroeien wetende dat bovenstaande randvoorwaarden om tot een maximaal woongenot te komen aanwezig zijn.

Hieronder volgen de thema’s die wij willen aanpakken. Ieder thema krijgt een korte wijkgebonden omschrijving gevolgd door aandachtspunten behorende bij De Noordhoek. Aangezien thema’s bij elkaar aansluiten en/of mengen kan herhaling van aandachtspunten voorkomen.

4.1 Leefbaarheid

De wijk moet vooral leefbaar zijn.

Gezondheid, veiligheid, wonen, werken, leren, sporten en vrije tijd, kunst en cultuur dragen allemaal bij aan die leefbaarheid. Het belangrijkste is het dan ook om de leefwereld van onze wijkbewoners hierin centraal te zetten.

Iedereen moet kunnen deelnemen aan de samenleving in deze wijk.

Een leefbare buurt is een gezonde, inspirerende, veilige buurt waar je graag woont, die bij je past en waar je je thuis voelt. Een buurt die in je basisbehoeften voorziet en die mede dankzij jouw bijdrage leefbaar blijft.

In “De Noordhoek” aandacht voor:

- De huidige situatie verbeteren van het groen en speelplekken. Zie bij pilot Omgevingsplan het plan van aanpak speel en groen beleid 2020 – 2025 – 2040;
- De wijk auto luw in 2040. Zie bij pilot Omgevingsplan het plan van aanpak parkeren 2020/2021 – 2025 -2040;
- Bouwen en wonen. Zie verslag 12 februari 2020.

4.2 Gezondheid en Welzijn

Gezond opgroeien is niet alleen een erg goede basis voor kinderen, het heeft een positief effect op het gezin en de hele leefomgeving. Wat je gezond maakt is universeel.

Hoe je gezondheid beleeft is heel persoonlijk. Je gezondheid hangt af van vele factoren.

Het is belangrijk dat je hier zelf de regie over hebt. Wat je eet, hoe je beweegt, of je voldoende slaapt, of er gezonde natuur in je omgeving is.

De leefomgeving is ook van grote invloed op je gezondheid.

Gezond ontwikkelen is een basisbehoefte. Als het (even) niet lukt hier zelf de regie over te voeren, is het belangrijk dat de overheid/gemeente en de daarvoor bevoegde instanties dit voor je heeft geregeld en kunnen regelen.

Kortom:

- De toegang tot gezond eten, voldoende bewegen, lekker sporten, goede nachtrust, voldoende natuur;
- De organisatie en toegang tot (medische) zorg, zoals ziekenhuizen, huisartsen, zorginstellingen, apotheken, fysiotherapeuten etc;
- Voel jij je (sociaal) veilig in je woning, op straat, bij je familie, bij vrienden, op je werk en op school?
- Welzijn: is er stabiliteit, is er aandacht voor je, kun je omgaan met conflicten, heb je werk, heb je voldoende inkomen, heb je genoeg sociale contacten?

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Wat en hoe is het geregeld voor de ouderenzorg;
- Veilige wijk. Onveilige plekken in kaart brengen en deze veiliger maken;
- Op welke wijze worden de instanties voor gezondheid en welzijn in beeld gebracht;
- Locatie bouw Gezondheidscentrum (huisartsenpraktijk, apotheek, tandarts, etc.).

4.3 Groen en Speelplekken

Groen en speelplekken zijn belangrijk voor de leefbaarheid, je welzijn, prettig wonen en vrije tijd. En zeer belangrijk voor de kinderen in een wijk.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

Niet alleen groen vanwege de bomen, gevarieerde aanplanting en andere groenfaciliteiten zoals sedem-daken en verticaal tuinieren. Ook vanwege het duurzaam gebruik maken van groene ontwikkelingen op het gebied van autogebruik en parkeren. Tevens beter beschermen van bestaand groen en speelruimte. Deze labelen met bestemming 'groen'. Dit om herontwikkeling te bemoeilijken/voorkomen.

Wat wij willen is dat alle kinderen in onze wijk buiten kunnen spelen en zich breed kunnen ontwikkelen: ongeacht hun leeftijd of wat ze graag buiten willen doen. Jonge kinderen maar juist ook kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 moeten in de eigen wijk buiten kunnen spelen. De straten moeten in de toekomst weer ruimte voor spelen bieden en ook diversiteit aan speelvormen is van belang: leren fietsen, steppen, rolschaatsen of skaten hoort bij de ontwikkeling van kinderen. Die mogelijkheden zijn er nu niet. Ook voor jongens en meiden die graag voetballen willen we faciliteit terug.

Doel t.a.v. spelen: Toename van de kwantitatieve én kwalitatieve speelmogelijkheden voor kinderen. Meisjes en jongens van alle leeftijden spelen weer veilig en gevarieerd buiten op straat.

Doel t.a.v. groen: Kwantitatieve én kwalitatieve verbetering Groen, reductie hittestress als uitgangspunt.

Rand voorwaardelijk: Parkeren centraliseren waardoor er in de straten (weer) ruimte kan ontstaan voor spelen en groen. Tevens mogelijkheid onderzoeken voor dubbel grondgebruik, b.v. speelplek boven parkeerplaats.

Verkeersveiligheid omhoog en verkeerssnelheid omlaag.

Status Quo: De Bomenbuurt is op dit moment de minst groene wijk in Tilburg.

De wijk is kinderrijk.

Niet alleen gezinnen maar ook veel ouderen en oppas opa's en oma's die voor veel gezinnen onmisbaar zijn willen genieten en gebruik maken groen en speelplekken.

Er zijn in de wijk enkele speelplaatsen maar de speelvormen zijn te eenzijdig. En niet alleen de variatie aan speelmogelijkheden is van belang, ook de ligging.

Het belang dat buitenspeelplaatsen op plekken liggen waar de kinderen er zelf naar toe kunnen, is onderzocht: "Uit onderzoek blijkt dat een vijfde van de kinderen niet of slechts 1 keer per week buiten speelt. Kinderen die weinig buitenspelen en ook minder buiten zijn dan ze zouden willen, komen vaker uit sterk stedelijke gebieden omdat ze er niet zelf naar toe kunnen. En niet alleen de ligging van de buitenspeelplaatsen is van belang, maar zeker ook de inrichting ervan. Allereerst blijkt dat 42% van de kinderen de openbare ruimte saai vindt. Dit is nog sterker bij oudere kinderen en kinderen uit (sterk) stedelijk gebied. Verder blijkt dat jongens het buiten saaier vinden dan meisjes (Jantje Beton).

Een aparte status heeft het Watertorenterrein. Dit ligt braak. Er is een overeenkomst gesloten tussen gemeente en buurtbewoners. Deze overeenkomst is te vinden in **bijlage 2**.

Prioriteit voor dit terrein ligt duidelijk bij vergroening!!!

4.4 Wonen

Wonen is een thuis hebben, waar je met of zonder anderen slaapt, eet, je kunt beschermen tegen invloeden als kou en regen en zon. Wonen kun je op verschillende manieren en in verschillende vormen. Belangrijk is dat er voor ieder een dak boven het hoofd is, waarin de bewoner zich veilig en thuis voelt, rustig kan slapen en in goede harmonie kan samenwonen in zijn wijk.

Een dak boven je hoofd hebben is een basisbehoefte. Heb je (even)geen veilige plek om te slapen, dan is het belangrijk dat de overheid/gemeente in samenwerking met wooncorporaties en andere instanties hiervoor voorzieningen heeft geregeld.

- Een woning op maat: huren, kopen, bouwen, beheren, leasen;
- Tijdelijke woning of Crisis opvang;
- De woninginrichting: uw eigen klank en kleur;
- Financiële ondersteuning;
- Bewonersparticipatie (hoe kunnen we inwoners een stem geven bij beleidsontwikkeling? Participeren betekent ook, mensen op een waardevolle en voor hen passende manier laten meedoen in de samenleving;
- Zoeken naar nieuwe manieren om kwetsbare groepen te ondersteunen bij het zelfstandig wonen;
- Huisvesting is de basis. Het motto is kleinschalig, wijkgericht, integraal, betaalbaar en steeds vaker blijkt maatwerk het antwoord.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Doorstroom Middengroep (gezin met meerdere of oudere kinderen die uit hun huis zijn gegroeid). Voor deze groep is een te klein aanbod van grotere gezinswoningen en voelen zich dan gedwongen om buiten "De Noordhoek" te wonen. Optie samenvoegen 2 kleinere woningen tot één grotere gezinswoning moet mogelijk zijn;
- Een leefwijk met gemiddelde opbouw jong/oud en huur-/koopwoningen met starters aanbod;
- Bij nieuwbouw door sloop zelfde bebouwing terug of grondgebonden gezinswoningen;
- Bij hoogbouw (niet hoger dan 3 lagen in de wijk, 4 lagen aan de rand van de wijk) grotere woningen;
- Opkoopbescherming wettelijk mogelijk maken, zodat door middel van een vergunningstelsel woningen in buurten waar dit nodig is worden beschermd tegen opkoping. Zodat woningen beschermd worden tegen omzetting naar 2 of meer appartementjes of onzelfstandige woonruimten (=kamerverhuur);
- Er is recent besloten om tijdelijk geen vergunningen voor omzetting van woningen naar onzelfstandige woonruimten (=kamerverhuur) te verlenen, om daarmee woningen te behouden voor reguliere huishoudens. Dit elk jaar evalueren met klankbordgroep.

4.5 Bouwen

Bouwen is het aanpassen van bijvoorbeeld de woonruimte, werkruimte, garage en hobbyruimte.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Binnen de wijk niet hoger dan 3 bouwlagen, exclusief souterrain. Dit geldt ook voor nieuwbouw, verbouwing;
- Binnenplanse afwijking mogelijk als buurtkarakter niet verstoord wordt;
- Rand wijk De Noordhoek maximaal 4 woonlagen;
- Dakkapellen, achterkant vrij, voorkant trend volgend;
- Aanbouw, norm huidig bestemmingsplan aanhouden (tuinen niet volbouwen);
- Nieuwbouw en/of uitbreiding, alleen duurzaam/klimaatneutraal. Liefst modulair met gebruik van hoogwaardige (keurmerk) circulaire materialen;
- Balans versterking-vergroening bij nieuwbouw;
- Balans zoeken/houden tussen bebouwing/woningbouw, groen en bestrating;
- Nieuwbouw en verbouwing tot meerdere eenheden van minimaal 50 m², parkeren op eigen terrein;
- Kleinschalige bedrijvigheid, kantoren, thuis werken;
- Beschermde wijkdelen/gebouwen behouden.

Watertorenterrein dient, als er gebouwd wordt, als voorbeeld op welke wijze (duurzaam en klimaatneutraal) wijkbewoners willen dat er in onze wijk gebouwd wordt. Passend bij de tijd en wat er nodig is om een groene wijk te realiseren.

4.6 Parkeren en Verkeer

Streven is een autoluwe wijk. Het geeft ruimte aan kinderen om veilig buiten te spelen, te bewegen. Het nodigt volwassenen/ouderen uit tot bewegen, wandelen, sociale interactie, naar buiten gaan waardoor de onderlinge betrokkenheid kans krijgt om te groeien.

Het geeft ruimte aan groen om te groeien en bloeien. Het verbetert, zeker gezien de verwachte ontwikkelingen m.b.t. elektrische auto's en waterstofauto's, de luchtkwaliteit.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Parkeren zoveel mogelijk aan de rand van de wijk op collectieve parkeerplaatsen;
- Autodelen promoten (Greenwheels);
- Openbaar vervoer optimaliseren;
- Fietsvriendelijke wijk inclusief faciliteiten, zoals adequate stalling voor scootmobiel e.d.;
- Geen verkeer-aanzuigende projecten;
- Alleen parkeren voor bewoners, bezoek en klanten ondernemers;
- Geen of één parkeervergunning per adres/huishouden;
- Watertorenterrein als voorbeeld waar autodelen en groene vervoersmiddelen gepromoot worden.

4.7 Werk

Hoe belangrijk het hebben van werk is merk je pas als je het niet hebt. Werk (betaald en onbetaald) geeft eigenwaarde, zorgt voor inkomen en voor gezelligheid. Betaald werken genereert inkomen en maakt economisch onafhankelijk. Met geld kun je je gezin onderhouden, een dak boven je hoofd betalen, sparen voor mooie dingen, ontwikkelen. Werken is niet alleen een zinvolle tijdsbesteding, het geeft je sociale status en maakt gezond. Je opleiding bepaalt vaak in welk werk je terecht komt, en wat je leuk vindt en prettig bij voelt.

Geld hebben om van te leven is een basisbehoefte. Kom je (even) terecht in armoede, dan is het belangrijk dat de overheid/gemeente en andere instanties hebben geregeld dat je toch kunt leven.

- Het soort werk: maatschappelijk, dienst of product;
- Wat past bij je: wat is je aanleg, ervaring, talent wat vindt je leuk;
- Zelfstandig of in loondienst bij een bedrijf of organisatie;
- Betaald of onbetaald (vrijwilliger).

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Evaluatie van de vragen van de ondernemers;
- Steeds meer mensen werken thuis. Digitale bereikbaarheid is een pre. Glasvezel voor iedereen. WiFi-bankjes in de wijk.

4.8 Onderwijs

In de Noordhoek zijn 2 basisscholen, 1 school voortgezet onderwijs en meerdere voor- en naschoolse opvang mogelijkheden. Deze zijn een gewaardeerd onderdeel van onze wijk.

Voor de vele kinderen zijn zij een veilig, bekend en leerrijk onderdeel van de wijk. Samen met de inwoners van De Noordhoek geven zij vorm aan onze wijk.

- Scholen: basis en voortgezet onderwijs;
- Onderwijs: legt de basis voor het (samen)leven;
- Door te leren bereid je je voor op de arbeidsmarkt;
- Ontdekken, ontplooiën, inspireren om zelfstandige keuzes te maken;
- Het gebouw, de programma's leveren een waardevolle bijdrage;
- Bouwen aan eigen identiteit, samenwerken, respect en mooie toekomst.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Voor de omstandigheden in en rond de scholen;
- Onderhouden contacten scholen - omwonenden.

4.9 Veiligheid

Een prettige buurt is een veilige buurt. Veiligheid maakt dat kinderen onbezorgd kunnen spelen, jongeren gewoon naar school kunnen fietsen en volwassenen plezierig kunnen winkelen. Een veilige buurt is ook een opgeruimde buurt. Daar kunnen we allemaal een bijdrage aan leveren.

Door een beetje rekening te houden met elkaar, door te geven en te nemen en door elkaar ook in de gaten te houden. Vooral voor de kwetsbaren in de wijk: de kinderen en de ouderen.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Afstelling verkeerslichten in verband met oversteken ouderen en kinderen;
- Goede doorstroming van verkeer;
- Snelheid verkeer, sommige straten zijn racebanen;
- Een schone wijk is leefbaarder en geeft een veiliger indruk;
- Een veelkleurige wijk: respect voor elkaar, samenleven zonder iemand te kwetsen;
- Een rustige wijk: ruimte om te leven;
- Goede doorstroming en bereikbaarheid Hulpdiensten.

4.10 Sport en Vrije tijd

Sport verbindt. Sport maakt gezond en is ook nog eens een mooie vrije tijdsbesteding. Het levert een wezenlijke bijdrage aan je persoonlijke ontwikkeling, het is van invloed op het versterken van je zelfvertrouwen en het vergroot de kwaliteit en kwantiteit van het leven. Bewegen is van en voor iedereen, ongeacht leeftijd, afkomst, huidskleur of religieuze achtergrond. Bewegen kun je thuis, op straat, in het park, in het water of bij een sportvereniging. De kinderen van nu zijn de bewoners van de toekomst. Sport verandert.

- Geeft gezondheid;
- Vergroot je zelfvertrouwen;
- Jeugd en jongeren;
- Prestatie versus recreatie;
- Sportaccommodaties in en buiten de wijk;
- Persoonlijke ontwikkeling.

In "De Noordhoek" aandacht voor:

- Waar vind ik in de wijk sport en vrije tijd besteding?
- Voetbalveldje terug!!
- Bewegen voor ouderen.

4.11 Kunst en Cultuur

Kunst is cultuurgebonden. Een uiting van de creatieve menselijke geest. Met schilderen, tekenen, fotografie, grafiek, beeldhouwen, moderne media, theater, muziek en zang, dans, film, bouwkunde of architectuur, literatuur en poëzie roep je emoties op, je vindt iets mooi of niet mooi. Oude ambachten, rituelen bij feesten en religies, allemaal uitingen van cultuur. De gewoonten en gebruiken in een land, plaats, buurt vormt de cultuur van de wijk.

In "De Noordhoek " aandacht voor:

- De klank en de kleur van een wijk;
- De uiting van menselijke creativiteit;
- De versiering in de wijk;
- Wijkcentrum In De Boomtak als kloppend hart van kunst en cultuur in De Noordhoek;
- Een veelkleurige wijk: letterlijk meer kleur in de fysieke omgeving, muurschilderingen, bloembakken, kunst;
- De verbinding: geschiedenis, politiek, religie, tradities.

NAWOORD

Een visie heeft iets van een belofte in zich. In dit geval een belofte over een periode van ruim 20 jaar. In deze 20 jaar kunnen omstandigheden veranderen. Ontwikkelingen kunnen versnellen, vertragen of zelfs stil komen te staan en totaal achterhaald blijken te zijn.

Dit geeft al aan dat zowel het Omgevingsplan als deze Omgevingsvisie onderhevig zijn aan constante veranderingen. Het zijn documenten die in beweging zijn. Die aangepast kunnen worden door de tijd heen.

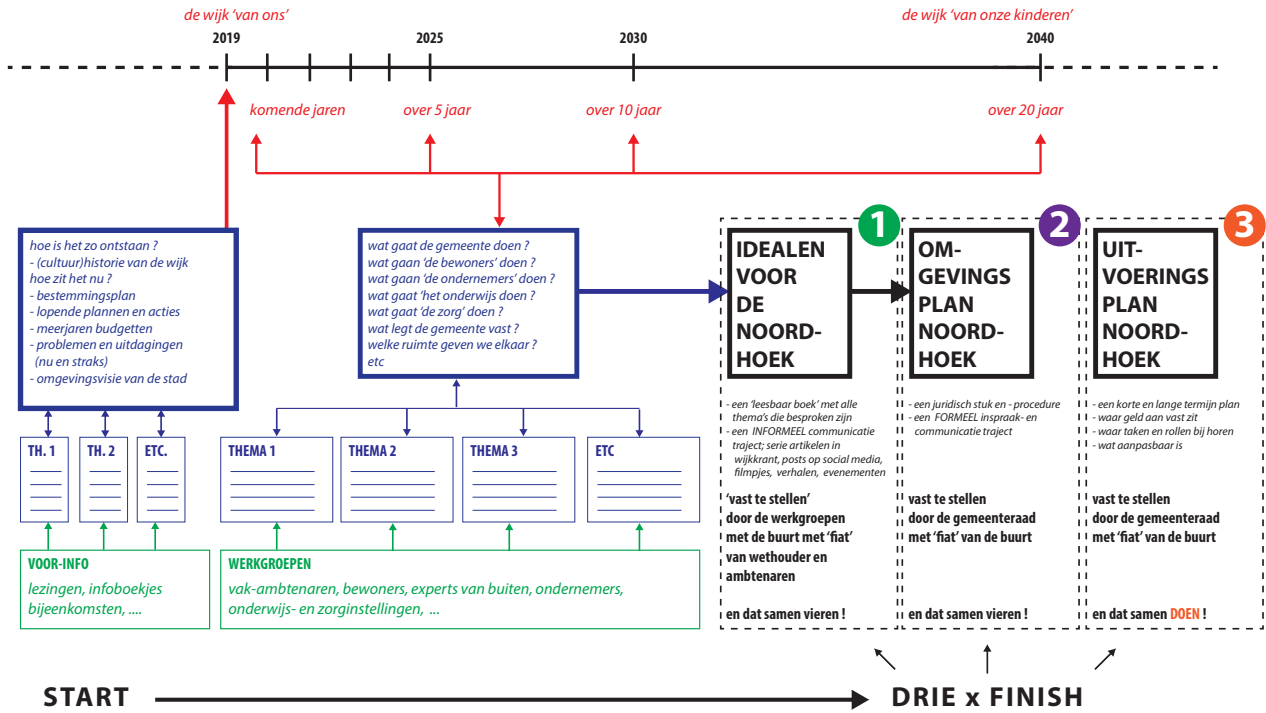
Dit vraagt een flexibele houding van hen die in de toekomst met deze beloftes op papier gaan werken. De vragen of bepaalde ontwikkelingen, gestelde doelen nog passend zijn bij het dan heersende tijdsbeeld zullen gesteld moeten worden. De wijsheid om dan andere wegen in te slaan mag toegejuicht worden.

Tenslotte wil de klankbordgroep zeker op alle hierboven genoemde punten jaarlijks evalueren. Onderling, met onze wijkbewoners en graag met deskundigen van de gemeente.

Bijlage 1

DE TOEKOMST VAN DE WIJK NOORDHOEK

wie kan daar wat aan bijdragen in het kader van **het omgevingsplan** ?

Bijlage 2

Tilburg, 24-3-2020

Aan: Gemeente Tilburg

Van: Klankbordgroep pilot Omgevingswet De Noordhoek

Betreffende: Invulling Watertorenterrein

Geachte heer, mevrouw,

Wij weten dat het zo actief mogen meedenken vanuit de wijk niet de normale gang van zaken is. Wij willen dan ook zowel Brabant Water als de gemeente Tilburg enorm bedanken voor de bereidwilligheid om De Noordhoek deze kans te geven!

De toegevoegde bepaling dat er een verplichting wordt opgelegd voor de kopende partij tot het organiseren van een Omgevingsdialoog vóór het indienen van een initiatiefplan maakt dat wij, wijkbewoners, ons serieus gehoord voelen.

Door de huidige buitengewone omstandigheden, het Coronavirus, en de tijdsdruk zijn de overlegmomenten binnen de klankbordgroep minimaal geweest en geven mensen aan andere zaken prioriteit. Begrijpelijk! Hierdoor zal onderstaande wensenlijst globaal van opzet zijn. Mocht nadere toelichting nodig zijn, doen wij dat graag.

Bij de invulling van het Watertorenterrein ligt de voorkeur bij:

1. **Groen**, een groenoase in de wijk waar elkaar ontmoeten centraal staat. Denk aan een bewegingstuin, speeltuin, voetbalveld kinderen, fitnessapparaten voor ouderen. Met behoud van huidig hoogwaardig groen of daar in de plaats vergelijkbare vervanging van huidige hoogwaardig groen.
2. **Duurzaam bouwen**, nul energiewoning heeft de voorkeur. Modulair bouwen met gebruik van hoogwaardige (keurmerk) circulaire materialen.
3. **Autovrije locatie**, gericht doelgroep aantrekken die hierin meegaat. Dit gebied als voorbeeld voor de wijk. De visie in het Omgevingsplan is de wijk autoluw maken.
4. **Fietsrijke locatie**, waarbij faciliteiten en infrastructuur hierop afgesteld zijn. Een projectontwikkelaar die hierin mee wil denken en ook zo wil handelen.

Graag zou de klankbordgroep gaandeweg het proces op de hoogte gehouden willen worden en actief aan het proces deelnemen.

Namens de Klankbordgroep pilot Omgevingswet De Noordhoek

Rien Wouters
rien.wouters@home.nl
06-83 53 8000